

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ ПРИ ВІДПУСКУ ПРОТИМІКРОБНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ У ПЕДІАТРИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Коновалова М. А., доц. Місюрьова С. В.

*Кафедра клінічної фармакології та клінічної фармації
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
mis.svetlana@i.ua*

Актуальність. У програмі ВООЗ «Здоров'я для всіх в ХХІ столітті» велике значення надається здоров'ю дітей. Дуже частим захворюванням в дитячому віці є пієлонефрит, який призводить до хронізації процесу і цілої низки серйозних ускладнень аж до ниркової недостатності, артеріальної гіпертензії. Серед усіх захворювань сечової системи домінують мікробно - запальні ураження, поширеність яких становить 19,1 на 1000 дитячого населення. Тому їх адекватне лікування є запорукою здоров'я підростаючого покоління. Однією з головних проблем лікування інфекцій сечовидільної системи є те, що сучасна фармацевтична промисловість пропонує величезну кількість антибіотиків і протимікробних засобів для лікування різних інфекцій. Така велика кількість ускладнює вибір лікаря, тому на практиці використовується лише мала частина з пропонованих препаратів. З іншого боку, багато протимікробних засобів не мають показань або обмежено показані до застосування в дитячому віці (наприклад, фторхінолони та ін.). І це ще більше звужує коло можливостей лікаря педіатричної практики.

Виклад основного матеріалу. Основною метою професійної діяльності провізора на сучасному етапі є підвищення ефективності і безпеки лікарської терапії. Істотна роль у цьому належить фармацевтичній опіці і роль її істотно зростає в умовах поширення самолікування, коли провізор в аптеці стає основним консультантом пацієнта. Виходячи з цього, згідно принципів належної аптечної практики (GPP), для надання якісної фармацевтичної опіки потрібні: високий рівень професійної підготовки фахівців, зайнятих аптечної практики, і дотримання об'єктивних норм і вимог при здійсненні професійної діяльності. Роль фармацевта в якості сполучної ланки між лікарем і пацієнтом полягає в забезпеченні інформування, інструктування і застереження пацієнта про всі аспекти застосування ліків. Всі ці навички і набувають студенти 5 курсу спеціальності «Фармація» під час проходження виробничої практики по клінічній фармації.

Для проведення якісної фармацевтичної опіки при відпуску протимікробних препаратів у педіатричній практиці (у дітей віком до 18 років) нами були вивчені рекомендації та особливості застосування антимікробних засобів групи фторхінолонів на прикладі ципрофлоксацину, які зареєстровані та представлені на ринку України станом на 01.01.2019р. В якості інформаційного джерела були використані електронні ресурси мережі Internet, зокрема розміщені на сайті Державного підприємства «Державний експертний центр МОЗ України» – Державний реєстр лікарських засобів.

За результатами інформаційного пошуку, здійсненого в середовищі Державного реєстру лікарських засобів, визначено 33 торгових найменування лікарських препаратів з діючою речовиною ципрофлоксацин, у яких було проаналізовані інструкції для медичного застосування щодо можливості застосування обраних препаратів у педіатричній практиці.

Серед зареєстрованих препаратів провідне місце посідають пероральні форми – 15 найменувань (45,5%), які представлені у вигляді таблеток, вкритих плівкою, на другому місці – краплі вушні та очні (10 найменувань, 30,3%), а третьому – розчини для інфузій (8 найменувань, 24,2%).

У всіх інструкціях вказано, що застосування ципрофлоксацину дітям слід проводити згідно з чинними офіційними рекомендаціями та призначення препарату повинен проводити лише лікар із досвідом ведення дітей, хворих на кістозний фіброз та/або тяжкі інфекції. Цифран СТ (таблетки), Ципролет А (таблетки), Ципрозол (розчин для інфузій), Комбініл Дуо (краплі) – не застосовувати дітям. Орципол (таблетки) – від 15 років, але як препарат другої та третьої лінії. Цифран ОД (таблетки пролонгованої дії), Ципрофлоксацин-Кредофарм (розчин для інфузій та ін'єкцій), Ципрофлоксацин від «Технолог» (таблетки), Цитерал (таблетки) – тільки після ретельної оцінки співвідношення користь/ризик та тільки як препарат другої та третьої лінії.

Ципрофлоксацин від «ГНЦЛС» (краплі), Ципронекс (краплі), Ципрофлоксофарм (краплі) рекомендовано від 1 року, Цетраксал Плюс (краплі вушні) – від 2 років. Але у інструкціях до Ципрофарм (краплі), Флоксимед (краплі), Цілоксан (краплі) є рекомендації застосування від 1 місяця для лікування бактеріального кон'юнктивіту. Ципрофарм Декс (краплі вушні) – з 6 місяців для лікування гострого середнього отиту і від 1 року для лікування гострого зовнішнього отиту.

Лікування всіма іншими лікарськими засобами, які знаходяться в «Державному реєстрі лікарських засобів України», має розпочинатися тільки після ретельної оцінки співвідношення користь/ризик через ризик розвитку побічних реакцій, пов'язаних із суглобами та/або прилеглими тканинами. Не рекомендується застосовувати дітям для лікування інших інфекційних захворювань, окрім зазначених у показаннях.

В ході проходження практики з'ясувалося, що майже всі пацієнти зверталися за відпуском протимікробних препаратів без рецепта лікаря, що суперечить законодавству України про відпуск антибактеріальних препаратів.

Висновки. Таким чином, проведена робота свідчить, що до застосування фторхінолонів у дітей треба підходити дуже уважно та обережно, зважаючи на достатній асортимент цих лікарських препаратів в Україні, всередині яких є як дозволені, так і заборонені до застосування у дітей.

Список літератури:

1. Клінічна фармація : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. П. Черних, І. А. Зупанця, І. Г. Купновицької. — Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2013. — 912 с.
2. Фармацевтична опіка : практичний посібник / І. А. Зупанець, В. П. Черних, С. Б. Попов та ін. ; за ред. І.А. Зупанця та В. П. Черниха. 3-тє вид, переробл. і доповн. — Київ : Фармацевт Практик, 2018. — 224 с.
3. Сайт Державного реєстру лікарських засобів України — www.drلز.com.ua

КОЛАБОРАЦІЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ТА БІЗНЕСУ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

проф. Козирева О. В., доц. Коляда Т. А.

Кафедра менеджменту і адміністрування

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Конституцією України від 28 червня 1996 року проголошено, що держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб. В свою чергу, ст. 23 Основного закону держави закріплює право кожної людини на вільний розвиток своєї особистості [1].

Натомість стрімкі та суттєві зміни в економіці держави призводять до змін на попит нових професій. Вимоги до вмінь і навичок працівників, рівня та виду їх освіти, а також до професійного досвіду теж стають іншими. Тому сьогодні, все важче стає задовольняти нагальні проблеми ринку праці у висококваліфікованих кадрах, оскільки кваліфікація молодих фахівців у певних галузях, якість отриманих ними знань і навичок не повною мірою відповідають потребам роботодавців. Причиною такого явища є відсутність налагодженої системи партнерських зв'язків (колаборації) між роботодавцями і закладами вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Окремі фахівці вважають, що ситуація на українському ринку праці сьогодні «більш ані драматична» [2].

Так, за даними Державної служби статистики, безробіття серед молоді поступово збільшується і цей показник є набагато вищий за середній в країні.

Невідповідність освітніх послуг потребам ринку праці почала формуватися ще за часів проголошення незалежності України: зростав попит на представників сфери послуг з визначеними навичками невисокого рівня, переважно практичного спрямування, з базовими знаннями та певним досвідом. В цих умовах фундаментальна університетська освіта втрачала свій сенс.

Наразі кризу поглиблює і те, що на сайтах українських ВНЗ майже відсутні дані про працевлаштування своїх випускників, а абітурієнти обирають освітні програми здебільшого за престижністю, рівнем складності навчання, наявності бюджетних місць тощо. Як результат, ринок праці характеризується дисбалансом між попитом та пропозицією робочої сили.